

через страхування кредитних ризиків. Основними його перевагами є: отримання максимального ефекту від поєднання банківських і страхових продуктів, розробка програм залучення нових клієнтів, постійне удосконалення власної кредитної політики і оптимізація структури та якості кредитного портфеля, що, в свою чергу позитивно вплине на розвиток економічних процесів, які відбуваються в країні.

1. Макроекономічний та монетарний огляд // Офіційний сайт Національного банку України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://bank.gov.ua>
2. Кузьменко О. Г. Банківське страхування: тенденції і проблеми розвитку / О. Г. Кузьменко // Зб. наук. пр. «Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України». – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2012. – Вип. 35. – С. 298–306.
3. Пікус Р. В. Взаємодія страхових компаній і банків на ринку фінансових послуг України : монографія / Р. В. Пікус, Г. І. Олійник. – Київ : Компринт, 2015. – 185 с.
4. Страховий ринок України // Офіційний сайт Нацкомфінпослуг // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nfp.gov.ua>
5. Чайковський Я. Страхування кредитного ризику комерційних банків // [Електронний ресурс] / Я. Чайковський, Р. Тиркало. – Режим доступу : <https://forinsurer.com/public/02/11/26/124>

УДК 330.3 (477)

Коцій О. В., д.е.н., професор

Луцький національний технічний університет

ОЦІНЮВАННЯ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В статті розглянуто питання оцінювання розвитку національної економіки, наголошено на недоліках використання ВВП для оцінювання її розвитку. Проведено оцінювання розвитку України та виявлено ряд проблем, запропоновано для вирішення існуючих проблем здійснити модернізацію та переорієнтацію національної економіки на інноваційний тип розвитку.

Ключові слова: національна економіка, Україна, розвиток національної економіки, оцінювання розвитку національної економіки, інновації, критичні технології, інноваційний тип розвитку.

Koschiy O.

ASSESSMENT OF THE DEVELOPMENT OF NATIONAL ECONOMY

The article deals with the questions of assessing the development of the national economy. The necessity of carrying out competent assessment of the country's development as a guarantee of the right choice of strategy for its further development, the search for ways and methods for creating a powerful economic potential and ensuring sustainable economic growth is substantiated. The drawbacks of use of the gross domestic product for assessing the development of modern countries and the need for the development and use of alternative indicators are highlighted. The estimation of development of Ukraine by indicators of gross domestic product per capita, gross national income per capita, index of prosperity of countries of the world, index of happiness, index of global competitiveness is carried out. The unsatisfactory position of Ukraine on the level of development was revealed. To solve existing problems, it is proposed to carry out large-scale modernization and reorientation of the national economy to the innovative type of development. Given the limited financial resources, in the early stages of modernization, it is proposed to provide state support to selected key development areas within the framework of the formation of «critical technologies» that are the most promising.

Key words: national economy, Ukraine, development of the national economy, assessment of the development of the national economy, innovations, critical technologies, innovative type of development.

Кошій О. В.

ОЦЕНКА РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ

В статье рассмотрены вопросы оценки развития национальной экономики, отмечены недостатки использования ВВП для оценки ее развития. Проведена оценка развития Украины и выявлено ряд проблем, предложено для решения существующих проблем осуществить модернизацию и переориентацию национальной экономики на инновационный тип развития.

Ключевые слова: национальная экономика, Украина, развитие национальной экономики, оценки развития национальной экономики, инновации, критические технологии, инновационный тип развития.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. В даний час перед кожною країною стоїть проблема обґрунтування стратегії подальшого розвитку, пошук шляхів і методів створення могутнього економічного потенціалу національної економіки, забезпечення сталого економічного зростання. Забезпечення

розвитку національної економіки має здійснюватись на засадах ґрунтового оцінювання її стану, виявлення слабких та сильних сторін.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Проблемі оцінювання розвитку національної економіки присвятили праці Бутник О. О., Гайда Ю. І., Єріна А. М., Ковпак Е. О., Охота В. І., Масленнікова О. В., Михайленко В. Г., Мінгалева Ж. А., Сокол Л. М., Хватов Ю. Ю. тощо.

Цілі статті. Ціль статті полягає в проведенні оцінювання розвитку України і розробці пропозицій щодо його підвищення.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Основним показником який характеризує рівень розвитку національної економіки є ВВП. Рейтинг країн світу за рівнем ВВП на душу населення, розрахований за паритетом купівельної спроможності, представлено в табл. 1 [1].

Таблиця 1

Рейтинг країн за ВВП на душу населення, розрахований за паритетом купівельної спроможності 2017 р.

Економіка	Рейтинг	ВВП, \$	Економіка	Рейтинг	ВВП, \$
Катар	1	129959	Швейцарія	11	60501
Люксембург	2	103388	США	13	58952
Сінгапур	3	89276	Швеція	17	50757
Макао	4	85610	Німеччина	22	48836
Бруней	5	80049	Грузія	107	10634
Кувейт	6	71433	Україна	118	8527
Норвегія	7	70066	Гватемала	120	8147
ОАЕ	8	68717	Узбекистан	128	6722
Сан-Марино	9	66181	Центрально-африканська республіка	189	695

Примітка. Розраховано згідно даних МВФ

Дані табл. 1 свідчать, що Україна за рівнем ВВП на душу населення, розрахованим за паритетом купівельної спроможності, зайняла серед 189 економік світу 118 позицію. При цьому в Україні рівень ВВП на душу населення, розрахований за паритетом купівельної спроможності, виявився у 15,2 рази меншим ніж у Катарі, який займає лідируючі позиції за цим показником. Це свідчить про низький рівень ВВП на душу населення в Україні.

Інформацію про розвиток національної економіки можна отримати і на основі вивчення ВНД. Рейтинг країн світу за рівнем ВНД на душу населення, які визначаються Всесвітнім банком, представлено в табл. 2 [2].

Таблиця 2

Рейтинг країн світу за рівнем валового
національного доходу на душу населення, 2017 р.

Економіка	Рейтинг	ВНД, \$	Економіка	Рейтинг	ВНД, \$
Монако	1	-	Данія	13	56 730
Ліхтенштейн	2	-	США	14	56 180
Нормандські острови	3	-	Швеція	16	54 630
Бермуди	4	-	Нігерія	156	2 450
Острів Мен	5	89 970	Кірибаті	157	2 380
Норвегія	6	82 330	Україна	158	2 310
Швейцарія	7	81 240	Узбекистан	159	2 220
Гібралтар	8	-	Молдова	164	2 120
Люксембург	9	76 660	Бурунді	216	280

Примітка. Дані Всесвітнього банку

Таким чином, Україна у рейтингу країн світу за рівнем валового національного доходу на душу населення зайняла 158 місце серед 216 економік. За методологією Всесвітнього банку країни світу за рівнем національного доходу на душу населення поділяються на три групи: країни з високим рівнем доходу на душу населення (від 12 616 доларів і вище); країни з середнім рівнем доходу на душу населення (від 1,036 \$ до 12,615 \$); країни з низьким рівнем доходу на душу населення (від 1035 \$ і нижче).

Оскільки розмір валового національного доходу в розрахунку на душу населення в Україні становив 2310 \$, то це засвідчує приналежність національної економіки до країн з середнім рівнем доходу на душу населення. Однак в цілому така позиція в рейтингу засвідчує неналежний рівень життя населення України та його зубожіння, порівняно з високорозвиненими країнами світу. Адже ВНД в Україні на душу населення у 38,9 рази менше ніж на острові Мен, який займає п'яту позицію в рейтингу.

ВВП є традиційним показником який характеризує рівень розвитку національної економіки, однак останнім часом він все більше піддається критиці. The Economist зазначає, що розрахунок

ВВП опирається на дуже неточні ознаки процвітання в сучасному світі. І чим далі, тим більший розрив між показником ВВП і реальністю. На думку багатьох вчених нині виникає потреба у використанні альтернативних показників [3; 4].

Важливим альтернативним показником, що характеризує національну економіку, є індекс процвітання країн світу, який вимірює досягнення країн світу з точки зору благополуччя і процвітання (табл. 3) [5].

Таблиця 3

Рейтинг процвітання країн світу, 2017 р.

Країна	Рейтинг	Індекс	Країна	Рейтинг	Індекс
Норвегія	1	79,85	США	18	72,83
Нова Зеландія	2	78,57	Польща	32	66,08
Фінляндія	3	78,46	Болгарія	51	61,20
Швейцарія	4	77,64	Білорусь	95	55,09
Швеція	5	77,59	Молдова	98	54,61
Нідерланди	6	77,33	Україна	112	51,75
Данія	7	77,06	Нігерія	128	48,20
Канада	8	77,03	Афганістан	146	38,76
Австралія	9	76,98	Ємен	149	36,36

Дані табл. 3 свідчать, що лідерами за рейтингом процвітання країн світу є Норвегія (1 місце), Нова Зеландія (2 місце), та Фінляндія (3 місце). Україна в цьому рейтингу посіла 112 місце серед 149 країн світу. При цьому значення індексу процвітання України виявилось у 1,5 рази менше ніж в Норвегії. Це свідчить про низький рівень благополуччя і процвітання національної економіки.

Один з найвідоміших показників, які використовуються в процесі оцінювання розвитку національної економіки є індекс щастя. В основу індексу щастя покладена ідея яка полягає в тому, що основною метою більшості людей є не бути багатими, а бути щасливими та здоровими [6]. Рейтинг країн за індексом щастя представлено в табл. 4 [7].

Таблиця 4

Рейтинг країн світу за індексом щастя, 2018 р.

Країна	Рейтинг	Індекс	Країна	Рейтинг	Індекс
1	2	3	4	5	6
Фінляндія	1	7,632	Німеччина	15	6,965
Норвегія	2	7,594	США	18	6,886
Данія	3	7,555	Польща	42	6,123
Ісландія	4	7,495	Узбекистан	44	6,096

продовж. табл. 4

1	2	3	4	5	6
Швейцарія	5	7,487	Китай	86	5,246
Нідерланди	6	7,441	Судан	137	4,139
Канада	7	7,328	Україна	138	4,103
Нова Зеландія	8	7,324	Афганістан	145	3,632
Швеція	9	7,314	Бурунді	156	2,905

Дані табл. 4 свідчать, що лідерами за рейтингом щастя нині є Фінляндія (1 місце), Норвегія (2 місце) та Данія (3 місце). Україна в цьому рейтингу посіла лише 138 місце серед 156 країн світу. При цьому значення індексу щастя в Україні у 1,9 рази менше ніж у Фінляндії. Це засвідчує, що населення України є одним з найбільш нещасливих у світі.

Важливим показником розвитку національної економіки є її конкурентоспроможність. Найвідомішим рейтингом міжнародної конкурентоспроможності країн є індекс глобальної конкурентоспроможності (Global Competitiveness Index) [8].

Рейтинг глобальної конкурентоспроможності економік складений за методикою ВЕФ у 2017–2018 рр. представлено в табл. 5 [9].

Таблиця 5

Рейтинг глобальної конкурентоспроможності у 2017–2018 рр.

Рейтинг	Економіка	Індекс	Рейтинг	Економіка	Індекс
1	Швейцарія	5,9	27	Китай	5,0
2	США	5,9	39	Польща	4,6
3	Сінгапур	5,7	41	Литва	4,6
4	Нідерланди	5,7	54	Латвія	4,4
5	Німеччина	5,7	53	Туреччина	4,4
6	Гонконг	5,5	67	Грузія	4,3
7	Швеція	5,5	81	Україна	4,1
8	Великобританія	5,5	89	Молдова	4,1
9	Японія	5,5	137	Смен	2,9

Дані табл. 5 свідчать, що лідируючі позиції в світі за показником глобальної конкурентоспроможності посідають Швейцарія (1 місце), США (2 місце) та Сінгапур (3 місце). Україна зайняла у рейтингу лише 81 місце серед 137 економік світу. При цьому значення індексу глобальної конкурентоспроможності України у 1,4 рази менше ніж в Швейцарії, яка є лідером.

Отже, результати проведеного дослідження дозволили виявити незадовільні позиції України за рівнем розвитку. При цьому про це сигналізують як традиційні показники оцінювання розвитку національної економіки, так і альтернативні. Це вимагає пошуку шляхів підвищення рівня розвитку національної економіки.

Особливу роль у підвищенні розвитку національної економіки можуть відіграти інновації. Саме вони спроможні виступати тим локомотивом, який дозволить підвищити темпи економічного зростання національної економіки та сприятиме вирішенню цілого ряду нагальних проблем.

Для забезпечення належного розвитку національної економіки потрібне проведення широкомасштабної її модернізації та переорієнтації на інноваційний тип розвитку. Однак, зважаючи на обмежені фінансові ресурси, на перших етапах модернізації доцільною є державна підтримка окремих ключових напрямків розвитку в рамках формування «критичних технологій», які є найперспективнішими [10].

Висновки. Таким чином, національна економіка нині належним чином не розвивається і суттєво поступається високо-розвиненим країнам світу. Це в свою чергу провокує цілий ряд соціально-економічних проблем та становить серйозну загрозу для забезпечення її розвитку у майбутньому. Вирішенню даної проблеми може сприяти активізація інноваційної діяльності та перехід національної економіки на інноваційний тип розвитку.

1. Рейтинг стран по ВВП на душу населения (ППС) 2017 // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://aftershock.news/?q=node/606301&full>
2. Рейтинг стран мира по урону валового национального дохода на душу населения // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://gtmarket.ru/ratings/rating-countries-gni/rating-countries-gni-info>
3. ВВП більше не відображає рівень добробуту країн // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://dt.ua/ECONOMICS/vvp-bilshe-ne-vidobrazhayeviven-dobrobutu-krayin-the-economist-207193_.html
4. Есть ли будущее у ВВП: что придет на смену главному барометру экономики // [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://www.rbc.ru/economics/31/05/2018/5b0eb17b9a794717f59bbcad>
5. Рейтинг процветания стран мира // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://gtmarket.ru/ratings/legatum-prosperity-index/info>
6. Бутник О. О. Дослідження індексу щастя населення в контексті ефективного державного управління / О. О. Бутник // Інвестиції: практика та досвід. – 2017. – № 22. – С. 73–75.

7. Рейтинг счастья по странам. Всемирный доклад о счастье 2018 // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://theworldonly.org/indeks-schastya-2018>.
8. Охота В. І. Конкурентоспроможність України на світовій економічній арені / В. І. Охота // Економічний аналіз. – 2015. – Том 19. – №1. – С. 84–90.
9. Индекс глобальной конкурентоспособности // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://gtmarket.ru/ratings/global-competitiveness-index/info>.
10. Мингалев Ж. А. Модернизация национальной экономики на основе стратегии инновационного развития / Ж. А. Мингалев // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://www.science-education.ru/pdf/2012/2/5987.pdf>

УДК 339.138

Кошій О. В., д.е.н., професор,

Стрижеус Л. В., к.е.н, доцент,

Новік Н. В., магістрант

Луцький національний технічний університет

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІМІДЖЕМ ПІДПРИЄМСТВА

У публікації проведено дослідження теоретико-методичних та прикладних аспектів управління іміджем підприємства. Вивчено сутність поняття «імідж підприємства», розкрито методичні підходи до його оцінки, проведено оцінку іміджу підприємства. Обґрунтовано шляхи вдосконалення управління іміджем на підприємстві.

Ключові слова: імідж, імідж товару, імідж споживача, внутрішній імідж, соціальний імідж, бізнес імідж, візуальний імідж, імідж персоналу, імідж керівників.

Koschiy O., Stryzheus L., Novik N.

THEORETICAL AND APPLIED ASPECTS OF THE MANAGEMENT OF THE COMPANY'S IMAGE

The publication conducted a study of the theoretical, methodological and applied aspects of managing the image of the enterprise.

In order to study the essence of the image of the enterprise and the factors influencing its formation, the scientists interpreted the content of this concept. It is noted that the perception of the image of the same enterprise can be significantly different from the point of view of various social groups. It is substantiated that the general image of an enterprise is formed on the basis of the following elements: the image of the product, the image of consumers, the image of personnel, the image of